

EX/d

Folldals Verk, 30. juli 1940

Til Administrasjonsrådet gjennom
herr ekspedisjonssjef Platou,
Justisdepartementet,
O s l o.

Når det norske Bergvesen idag ikke spiller den fremtredende rolle i norsk næringsliv som det har betingelser for å gjen- skyldes dette i første rekke en manglende, sterk øverste ledelse, dårlig eller intet samarbeid mellom de enkelte instanser som kan øve innflytelse på bergverksdriften og dens utvikling.

Våre institusjoner, Norges Geologiske Undersøkelse, Geofysisk Malmletingsinstitutt, Bergavdelingens Institutt ved N.F.H., samt landets bergmestere underlagt Industridirektøren, savner den faste, sterke, faglige ledelse som kan få istand et fruktbringende samarbeid til fremme av bergverksdriften. Det hersker idag forhold som virker helt lamende på utviklingen. En stor del av landets forekomster er bytte for private spekulasjoner, som legger en død hånd over all utvikling. Uten her å gå i detaljer, vil jeg peke på at vi har en rekke mindre og middelsstore forekomster og gruver som ligger nede da lønnsom drift kun kan oppnås hvis man kan få samlet disse under én hånd. Flere av landets gruver er underlagt Sosialdepartementet og betegnes som "nødlidende bedrifter" fordi man har tillatt dem å sjalte og valte som de selv har funnet for godt. Tilfellet Røros Verk er en skamplett på norsk bergverksdrift, likeså Dunderland Iron Co's opptreden i Rana, omenn på en annen måte.

Idag mere enn noen gang tidligere må det være Norges Geologiske Undersøkelers første oppgave å ta seg av de verdiskapende arbeider, nemlig en energisk malmgeologisk, systematisk bearbeiding av forekomster i intimt samarbeid med Geofysisk Malmleting. Bergmestrene må få så ronlige arbeidsforhold at de kan virke befruktende på bergverksdriften og ikke som nå hovedsakelig innskrenke seg

til å være sine egne "skrivekarle".-

Det verdifulle materiell bergmestrene år om annet får må ~~blitt~~ bli tatt tilstrekkelig vare på. Det kan således nevnes utallige eksempler på et det er nedlagt formuer til undersøkelse av forekomster og gruver, ja gjentatte ganger, uten at resultat av disse idag kan dokumenteres av våre bergmestre. Det er en naturlig plikt å ta vare på landets rikdommer på en ganske annen effekt måte enn tilfellet hittil har vært.

Jeg tillater meg derfor å foreslå:

- 1) at det opprettes et direktorat for bergvesen i tilknytning til Arbeidsdepartementet, med en anerkjent dyktig bergmann i spissen.
- 2) at følgende institusjoner blir underlagt bergdirektoratet:
 - a) Norges Geologiske Undersøkelser
 - b) Geofysisk Malmleting
 - c) De tekniske laboratorier ved N.F.Høgskoles bergavdeling i Trondheim, særlig med henblikk på oppberedningslaboratoriet, og samarbeid med gruveindustrien.
 - d) Samtlige gruver tilhørende den norske stat.
 - e) Samtlige gruver som idag er underlagt Sosialdepartementet.
 - f) Samtlige landets bergmestre med tilsyn av alt som hører under bergvesen.
 - g) Statistisk -og regnskapskontroll med alle bergverk.
- 3) Bergdirektoratet skal under hensyntagen til tidenes krav utarbeide forslag for revisjon av den Norske Bergverkslov med konsesjonsbetingelser.
- 4) Bergdirektoratets utgifter bestrides av bergindustrien og ved stempelavgifter og gebyr som bergvesenet innbringer.

Erbedigst